

concert info Meta- morphosis

de Doelen

12 Ensemble

donderdag 24 oktober 2024
Grote Zaal, 20:15

programma

do 24 okt 24 | Grote Zaal, 20:15
concert zonder pauze

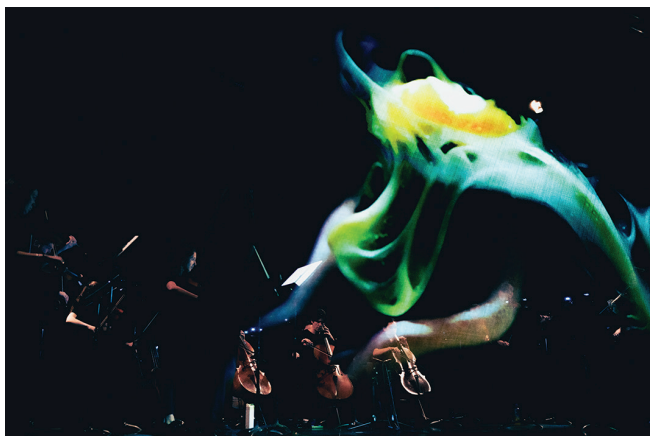
12 Ensemble speelt Metamorphosis

Edmund Finnis (*1984)
Hymn (after Byrd)

Claude Vivier (1948 – 1983)
Zipangu

Oliver Leith (*1990)
Non voglio mai vedere il sole tramontare
Nederlandse première

Richard Strauss (1864 – 1949)
Metamorphosen

Metamorphosis © Matthew Johnson

uitvoerenden
12 Ensemble
Ben Ditto [live visuals](#)

toelichting

Metamorphosis

‘Een bovennatuurlijke concertervaring’ staat de bezoeker vanavond te wachten. 12 Ensemble brengt hedendaagse composities samen rond *Metamorphosen* van Richard Strauss. De droomwereld die Ben Ditto creëert met zijn live visuals geeft dit concert over transformatie zijn diepere laag.

Metamorfosen

Begin 2024 verscheen het nieuwe album *Metamorphosis* van 12 Ensemble, opgenomen in de beroemde Abbey Road Studios. Met het album zet het ensemble wederom een belangrijke stap op het bijzondere pad dat zij bewandelen in de klassieke muziekwereld. De oprichters en artistiek leiders van 12 Ensemble Max Ruisi (cello) en Eloise-Fleur Thom (viool) wilden *Metamorphosen* van Richard Strauss al lange tijd opnemen, maar voelden zich er lange tijd niet klaar voor. Ondanks dat ze in het internationale muzieklandenschap inmiddels aardig gevestigd waren, was dit emotioneel hoog geladen werk voor 23 strijkers toch van een andere orde dan de composities die zij tot nu toe uitvoerden of opnamen. Zeker voor een ensemble dat altijd zonder dirigent speelt vormt een opname van *Metamorphosen* een extra uitdaging. Op het album bewezen ze echter al dat juist de ‘kamermuziek-werkwijze’ van 12 Ensemble, waarbij iedere muzikant zijn eigen ideeën kan inbrengen

voor de uitvoering, iets extra’s toevoegt aan de compositie van Strauss. Met 23 musici is deze ‘democratische’ werkwijze zeer tijdrovend, maar volgens Ruisi en Thom de moeite waard, omdat iedereen een even grote verantwoordelijkheid draagt voor het eindresultaat. Alle individuele musici brengen hun eigen stem in om de treurzang die Strauss aan het einde van de Tweede Wereldoorlog schreef te doorvoelen. Een treurzang voor het door oorlog beschadigde München, de teloorgang van het culturele leven en de beschaving in zijn algemeen.

Visuals

Voor de vormgeving van het album *Metamorphosis* werkte het ensemble al samen met Ben Ditto. De kunstenaar en creatief producent staat bekend om zijn veelzijdigheid. Hij werkt vanuit verschillende disciplines, waaronder bewegend beeld en kunstmatige intelligentie. Voor het album liet hij de naakte lichamen van de musici fotograferen door Greta Ilieva, waarna hij met digitale kunstenaar Siána-Leànn

met dank aan

FONDS
PODIUM
KUNSTEN
PERFORMING
ARTS FUND NL

toelichting

Douglas en kunstmatige intelligentie de foto's transformeerde tot een alternatieve interpretatie van de mensheid. Voor de beelden tijdens dit concert werkt Ditto ook met kunstmatige intelligentie, ditmaal getraind om te reageren op de uitgevoerde muziek. Bij de muziek zien we beelden die vanuit de muziek geboren worden, geleidelijk transformeren en nieuwe menselijke en buitenaardse werelden verkennen.

Transformatie

Om tot een keuze te komen voor het repertoire dat paste bij Strauss' *Metamorphosen* zochten Ruisi en Thom composities die pasten bij de langzame en zorgvuldige transformaties in de natuur. Claude Vivier's *Zipangu* vonden zij zo'n werk, omdat in deze compositie één melodie een interessante transformatie doormaakt. Voor het stuk uit 1980 liet de Canadese componist zich inspireren door muziek uit het Japanse Kabuki theater en Zuid-Indiase Carnatische muziek. Het resultaat voor 13 strijkers is verstorend of zelfs verontrustend te noemen. Vivier past allerlei zogenaamde 'extended techniques' toe om vanuit de melodie tot 'buitenaardse' klankkleuren en totaal andere harmonisch texturen te komen. Het stuk vergt wat van de luisteraar, maar dat is voor 12 Ensemble nooit een reden om een compositie af te wijzen. Zij dagen de luisteraar uit om de oren te openen voor het onbekende, want juist daar valt veel schoonheid te ontdekken.

Hedendaagse inbreng

De twee kortere composities die het werk van Vivier omlijsten, zijn door Oliver Leith en Edmund Finnis speciaal geschreven voor het album *Metamorphosis*. Finnis transformeert de door William Byrd gecomponeerde hymne *Christe Qui Lux es et Dies* tot een prachtig hedendaags gebed. De muziek uit de renaissance lijkt een dialoog aan te gaan met de klanken van vandaag de dag.

Finnis transformeert de door William Byrd gecomponeerde hymne *Christe Qui Lux es et Dies* tot een prachtig hedendaags gebed. De muziek uit de renaissance lijkt een dialoog aan te gaan met de klanken van vandaag de dag.

Non voglio mai vedere il sole tramontare is een instrumentale bewerking van een aria uit Leiths opera *Last Days*. Het 12 Ensemble werkte ook mee aan deze opera uit 2022 over de laatste dagen van Kurt Cobain. Hierdoor kennen zij de context goed van waaruit dit nieuwe werk ontstaan is. De vocale stem uit de aria is herschreven voor viool solo. Beide hedendaagse composities ondergingen een bepaalde gedaanteverandering, waardoor ze een mooie aanvulling vormen op dit programma.

tekst: Fien Duijnmayr

biografie

12 Ensemble

Het 12 Ensemble is een strijkorkest zonder dirigent. In wisselende bezettingen, maar met een harde kern van twaalf strijkers, hebben ze een reputatie opgebouwd als vernieuwend collectief. Eloisa-Fleur Thom en Max Ruisi richtten 12 Ensemble in 2012 op. Sindsdien staan ze bekend vanwege hun innovatieve programmering, waarin ze het klassieke kernrepertoire combineren met nieuw hedendaags werk en andere kunstvormen. Van 2023-2025 zijn ze Artist-in-Residence in Wigmore Hall. Het album *Metamorphosis*, uitgebracht in maart 2024, werd door critici geprezen en stond lange tijd in de top 10 van de Engelse albumlijsten.

www.the12ensemble.com

Ben Ditto

Ben Ditto is een veelzijdig kunstenaar en creatief producent uit Londen. Hij houdt zich bezig met een breed spectrum disciplines, waaronder bewegend beeld, CGI, creatieve codering, branding, kunstmatige intelligentie, print en live-ervaringen. Op Instagram maakt hij niche reportages met onderwerpen variërend van militair tot chirurgisch. Het leverde hem een cult online-aanhang op, hetgeen hij cultiveert op andere online platforms. Ditto is ook artistiek directeur van zijn gelijknamige uitgeverij en een AI-robot gecreëerd in samenwerking met Hanson Robotics en Singularity Net. Hij werkte ook samen met vele merken zoals The 1975, Rina Sawayama, Maison Margiela, Louis Vuitton, Nike, Martine Rose en Puma.

<https://concreterep.com/artists/ben-ditto>

12 Ensemble @ Taufan Adia Putra

agenda tips

tips van de programmeur:

wo 20 nov 24 | Grote Zaal, 20:15

Budapest Festival Orchestra, Iván Fischer & Kirill Gerstein

vier keer Brahms met symfonie nr. 1 & pianoconcert nr. 1

za 11 jan 25 | Grote Zaal 20:15

Nicolas Altstaedt & Münchener Kammerorchester

de cirkel tussen Sjostakovitsj, Haydn en Schubert rond

wo 5 feb 25 | Grote Zaal, 20:15

London Philharmonic Orchestra, Dima Slobodeniouk & Christian Tetzlaff

Sibelius' beroemde en beruchte vioolconcert

ontdek het programma op dedoelen.nl

stay in touch!

see you @dedoelen & share your pictures #dedoelen

tickets & info:

www.dedoelen.nl

+31 10 217 17 17

Schouwburgplein 50, Rotterdam

FSC
www.fsc.org

RECYCLED

Papier gemaakt van gerecycled materiaal

FSC® C017135

de Doelen vrienden
genoten van dit concert?

word vriend van de Doelen en draag bij aan het realiseren van een bijzonder en innovatief programma!
Ga naar dedoelen.nl/vrienden voor meer informatie